

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้า Brexit

- นาย Olaf Scholz รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเยอรมนีเปิดเผยว่า รัฐบาลเยอรมนีกำลังพิจารณาถึงการประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมผ่านนโยบายการคลังมูลค่าประมาณ 50 พันล้านยูโร หากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ สนับสนุนการใช้จ่ายภาคครัวเรือน และป้องกันโอกาสที่จะเกิดการว่างงานเป็นจำนวนมาก

ปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวอย่างรุนแรงและคะแนนนิยมของรัฐบาลภายใต้การนำของ นาง Angela Merkel นายกรัฐมนตรีเยอรมนีที่ปรับลดลงต่อเนื่อง เป็นปัจจัยที่กดดันให้รัฐบาลยอมพิจารณาถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมผ่านนโยบายการคลัง หลังจากที่ยึดมั่นในการดำเนินนโยบายการคลังแบบสมดุลมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี ซึ่งนโยบายดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ทำให้เยอรมนีสามารถลดระดับหนี้สาธารณะลงได้จากร้อยละ 83 ของ GDP มาอยู่ที่ร้อยละ 60 ของ GDP

ขณะที่ธนาคารกลางเยอรมนีได้ออกมาเตือนว่า เศรษฐกิจเยอรมนีอาจกำลังเข้าสู่ภาวะถดถอย ซึ่งความเห็นดังกล่าวถือเป็นสิ่งที่เพิ่มแรงกดดันให้รัฐบาลอาจจำเป็นต้องเร่งกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านการดำเนินนโยบายด้านการคลัง โดยอาจเป็นนโยบายที่มีความคล้ายคลึงกับมาตรการที่เคยประกาศใช้ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจปี 2552 ซึ่งเป็นมาตรการที่ต้องการกระตุ้นให้มีการซื้อรถยนต์ใหม่ นอกจากนี้ รัฐบาลยังกำลังอยู่ระหว่างการศึกษาร่างกฎหมายที่จะช่วยก่อให้เกิดการปรับปรุงการใช้พลังงานภายในบ้านให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การกระตุ้นให้เกิดการจ้างงานระยะสั้น และการเพิ่มรายได้ภาคครัวเรือนผ่านสวัสดิการสังคม

อย่างไรก็ตาม แผนการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลเยอรมนียังคงต้องเผชิญกับอุปสรรคอีกหลายอย่าง เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรจำเป็นต้องประกาศถึงภาวะวิกฤติเพื่อให้รัฐบาลสามารถทำการกู้ยืมได้สูงกว่าระดับปกติที่ได้รับอนุมัติให้ทำได้ในช่วงภาวะเศรษฐกิจถดถอย โดยการอนุมัติดังกล่าวอาจเป็นไปได้ยากหากผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่แสดงให้เห็นถึงความกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ขณะที่ตัวเลขประมาณการอย่างเป็นทางการของเยอรมนียังคงสะท้อนว่าเศรษฐกิจจะกลับมาฟื้นตัวในช่วงสิ้นปีนี้

ทั้งนี้ เมื่อวันศุกร์ที่ 23 ส.ค. สำนักข่าว Reuters รายงานว่า มีการอ้างถึงเอกสารภายในของรัฐบาลเยอรมนีที่ระบุถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของรัฐบาลซึ่งระบุว่า เศรษฐกิจเยอรมนีอาจเข้าสู่ “recession” ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2562 โดยจะได้รับผลกระทบจากการหดตัวของภาคการส่งออกเป็นสำคัญ ซึ่งรัฐบาลประเมินว่าเศรษฐกิจเยอรมนีจะหดตัวลงในลักษณะที่ใกล้เคียงกับที่เกิดขึ้นในไตรมาสที่ 2 ซึ่งเศรษฐกิจหดตัวลงร้อยละ 0.1 และรัฐบาลเยอรมนีเห็นว่า ยังไม่มีแนวโน้มที่เยอรมนีจะประสบกับวิกฤตทางเศรษฐกิจที่รุนแรง และประเมินว่าประเด็นปัญหาสงครามการค้าระหว่างประเทศจะไม่ขยายวงกว้างไปกว่านี้ รวมถึงจะไม่มีสถานการณ์ no-deal Brexit เกิดขึ้น ดังนั้น ยังไม่มีความจำเป็นที่ต้องเร่งออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นเพื่อช่วยพยุงเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม โฆษกรัฐบาลเยอรมนีได้ปฏิเสธที่จะแสดงความคิดเห็นต่อข่าวดังกล่าว ขณะที่ตัวแทนจากกระทรวงการคลังเยอรมนีออกมากล่าวว่า เยอรมนียังไม่ได้เข้าสู่ “recession” ในขณะนี้

- คณะกรรมการยุโรปกำลังอยู่ระหว่างการสอบสวนข้อสงสัยที่ว่า สกุลเงินดิจิทัล Libra ของ Facebook อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขันทางธุรกิจอย่างเป็นธรรม โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลของผู้บริโภค: โดยได้ส่งคำถามเกี่ยวกับ Libra ซึ่งเป็นสกุลเงินดิจิทัลของ Facebook ถึงกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการดังกล่าว ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการเก็บข้อมูลในขั้นต้น โดยขณะนี้ทางคณะกรรมการยุโรปมีความกังวลว่าสกุลเงิน Libra อาจมีประเด็นที่ทำให้เกิดการแข่งขันในตลาดอย่างไม่เป็นธรรม เนื่องจากข้อกังวลต่อ “possible competition restrictions” ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลของผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม ทางด้านบริษัท Facebook และคณะกรรมการยุโรป ต่างปฏิเสธที่จะให้ความเห็นต่อประเด็นการตรวจสอบดังกล่าว
- สหราชอาณาจักรและสาธารณรัฐเกาหลีได้ลงนามในการจัดทำความตกลงการค้าเสรี”ที่ต่อเนื่อง” เมื่อวันที่ 21 ส.ค. 2562 ซึ่งจะทำให้การค้าทวิภาคีดำเนินต่อไปในกรณีเกิด no-deal Brexit ในวันที่ 31 ตุลาคม 2562
ทั้งสองประเทศได้ลงนามในความตกลงจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างกันเมื่อเดือนมิถุนายน เพื่อคงปริมาณการค้าระหว่างปรกันโดยมียอดรวม 14.6 พันล้านปอนด์ในปี 2561 เกาหลีใต้เป็นประเทศคู่ค้า 15 อันดับแรกของสหราชอาณาจักร คิดเป็นประมาณร้อยละ 1.1 ของการค้าอังกฤษทั้งหมด ขณะที่การค้าระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรป เท่ากับร้อยละ 48
อย่างไรก็ตามความตกลงดังกล่าวไม่ได้เป็นความตกลงถาวร แต่จะมีการเจรจาใหม่ภายใน 2 ปี ทั้งนี้ สหราชอาณาจักรมีความตกลงเขตการค้าเสรีอยู่กับ 16 ประเทศ แต่ ณ ขณะนี้ เกาหลีใต้จะเป็นประเทศเดียวที่จะไม่ได้รับผลกระทบจาก no-deal Brexit

สถานการณ์ Brexit สัปดาห์นี้

- สำนักพิมพ์ Sunday Times รายงานว่า ได้รับเอกสารลับของรัฐบาลที่ระบุถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นหากสหราชอาณาจักรออกจากความเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปแบบ no-deal Brexit โดยมีใจความว่า หากเกิดกรณี no-deal Brexit จะมีหายนะเกิดขึ้นที่ท่าเรือเป็นเวลา 3 เดือนควบคู่กับภาวะขาดแคลนอาหารและยารักษาโรค รวมถึงคาดว่าจะการใช้ hard border บริเวณชายแดนไอร์แลนด์อาจก่อให้เกิดการจลาจลได้ โดยหลังจากที่สำนักพิมพ์ Sunday Times รายงานข่าวดังกล่าว นาย Boris Johnson ได้ออกมาชี้แจงว่า ตนเชื่อว่าจะมีอุปสรรคในช่วงแรกหากเกิด no-deal Brexit แต่มั่นใจว่าสหราชอาณาจักรมีความพร้อมที่จะออกจากความเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปไม่ว่าจะมีข้อตกลงหรือไม่ก็ตาม ส่วน นาย Michael Gove (Chancellor of the Duchy of Lancaster) ออกมาชี้แจงว่า ข้อมูลที่สำนักพิมพ์ Sunday Times อ้างถึงเป็นข้อมูลเก่าที่อ้างอิงกับแผนฉุกเฉินก่อนหน้านี้ และเสริมว่าหากเกิด no-deal Brexit สหราชอาณาจักรอาจจะได้รับผลกระทบในช่วงแรก แต่ตนเชื่อว่ารัฐบาลได้มีการเตรียมความพร้อมมากกว่าในอดีต
- รัฐบาลสหราชอาณาจักรจะเริ่มรณรงค์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรับมือกับสถานการณ์ no-deal Brexit ให้กับประชาชนในช่วงต้นเดือน ก.ย. ที่จะถึงนี้ โดยจะรณรงค์ให้ประชาชนเข้าไปติดตาม website ของรัฐบาลเกี่ยวกับขั้นตอนการเตรียมความพร้อมที่เหมาะสม พร้อมทั้งแนะนำให้ชาวยุโรปที่อาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักรลงทะเบียนขอสิทธิในการอาศัยในสหราชอาณาจักรก่อนถึงเส้นตายวันที่ 31 ต.ค.2562 นอกจากนี้ ทางฝ่ายรัฐบาลนำโดย นาย Michel Gove จะขึ้นชี้แจงต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับแผนการเตรียมความพร้อมดังกล่าวทุกสัปดาห์อีกด้วย

- สหภาพยุโรปยืนยันที่จะไม่ยกเลิกเงื่อนไข Backstop ออกจากข้อตกลง Brexit โดยได้ปฏิเสธข้อเรียกร้องของ นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักรที่ต้องการให้สหภาพยุโรปยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าว ซึ่งคำตอบของ สหภาพยุโรปในวันนี้สะท้อนให้เห็นว่า อาจยังไม่มีหนทางที่สหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปจะสามารถหาทางออกให้กับปัญหาความขัดแย้งในประเด็นข้อตกลง Brexit ได้ โดยนาย Boris Johnson ได้เดินทางไปเจรจากับผู้นำสหภาพยุโรปเพื่อหารือเกี่ยวกับข้อตกลง Brexit หารือกับนาง Angela Merkel นายกรัฐมนตรีเยอรมนี ในวันพุธและหารือกับ นาย Emmanuel Macron ประธานาธิบดีฝรั่งเศส ในวันพฤหัสบดี
- นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักร แสดงความเห็นว่ ท่าทีของสหภาพยุโรปต่อข้อเรียกร้องของ สหราชอาณาจักรในการขอยกเลิก Irish backstop จากข้อตกลง Brexit นั้นค่อนข้างเป็นไปได้ในเชิงลบ แต่ยังคงจุดยืนเดิมที่จะเรียกร้องให้มีการเจรจาข้อตกลง Brexit ใหม่ และยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าวในการเข้าพบกับกลุ่มผู้นำยุโรปในสัปดาห์นี้ ขณะที่ฝรั่งเศสมองว่า no-deal Brexit ถือเป็น baseline scenario และมีโอกาสที่จะเป็นไปได้มากที่สุดขณะนี้

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 19-23 สิงหาคม)

